

MEDBORGARFÖRSLAG

Europarådets resolution 1815

BAKGRUND

2009 röstade *Europarådets parlamentariska församling (PACE)* igenom en motion om "de potentiella farorna med elektromagnetiska fält och dess effekt på miljön" [bilaga 1]. Motionen undertecknades bl.a. av Kerstin Lundgren (Centerpartiet) som då representerade Sveriges riksdag i PACE.

Efter att motionen antagits framställdes en rapport [bilaga 2] som behandlades 27:e maj 2011 i Kiev [bilaga 3] där Europarådet utropade resolution 1815 [bilaga 4]. I resolutionen uppmanas medlemsländernas regeringar att vidta åtgärder för att minska exponeringen för elektromagnetiska fält [bilaga 5].

FÖRSLAGET

Kommunen ska följa uppmaningarna i Europarådets resolution 1815:

- 8.1.1. Vidta alla nödvändiga åtgärder för att reducera exponering för elektromagnetiska fält, särskilt för radiofrekvent strålning från mobiltelefoner, och i synnerhet exponering för barn och ungdomar som löper störst risk att drabbas av hjärntumörer.
- 8.1.3. Genomföra informationskampanjer om riskerna med de potentiella biologiska långtidseffekterna i miljön och på människors hälsa, i synnerhet riktade mot barn, tonåringar och ungdomar i fertil ålder.
- 8.1.4. Vara särskilt uppmärksam mot elöverkänsliga som lider av ett syndrom av intolerans mot elektromagnetiska fält och introducera särskilda åtgärder för att skydda dem; inklusive skapande av lågstrålande områden utan täckning av mobila och trådlösa nätverk.
- 8.3.2. För barn i allmänhet, och i synnerhet i skolor och klassrum, använd i första hand trådbundna nätverk för internetuppkopplingar, och inför förbud mot att skolelever använder mobiltelefoner på skolans områden.
- 8.4.1. Introducera åtgärder inom stadsplanering för att hålla kraftledningarna och andra elektriska installationer på ett säkert avstånd från bostäder.
- 8.4.3. Reducera tröskelvärden för radiolänksantennerna enligt principen "så lågt som det är praktiskt rimligt" och installera system för omfattande och kontinuerlig bevakning av alla antenner.
- 8.4.4. Avgöra om platser för nya basstationer och telemaster enbart gynnar operatörerna, rådgöra med invånare och sammanslutningar av berörda medborgare.

MOTIVERING

Genom att följa uppmaningarna i Europarådets resolution 1815 kan kommunen föredömligt bidra till att Sverige som medlemsland och medgrundare till Europarådet lever upp till dess resolution.

Miljöbalken och elektromagnetiska fält

I Miljöbalkens 9 kap. *Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd*, 1 §, definieras icke-joniserande strålning som miljöfarlig verksamhet:

3. användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom buller, skakningar, ljus, joniserande eller icke-joniserande strålning eller annat liknande.

Icke-joniserande strålning omfattar bl.a. radiofrekvent strålning samt lågfrekventa elektriska och magnetiska fält. Därmed är elektromagnetiska fält att betrakta som en olägenhet i miljön.

IARC om hälsorisker med mobiltelefoner

International Agency for Research on Cancer (IARC), som är en samarbetsorganisation för *Världshälsoorganisationen (WHO)* och *Förenta Nationerna (FN)*, fastslog 2011 att radiofrekventa elektromagnetiska fält från mobiltelefoner kan orsaka cancer hos människor [bilaga 6].

Vagabonderande ström och magnetfält

En vanlig källa till magnetfält och ett vanligt problem i elektriska anläggningar är vagabonderande ström. Enligt Elsäkerhetsverket kan vagabonderande ström leda till bränder [bilaga 7]. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) anser att det är viktigt att åtgärda vagabonderande ström [bilaga 8]. Enligt Arbetsmiljöverket kan anläggningsägare och hyresvärdar åläggas med vite om inte åtgärder vidtas [bilaga 9].

Folkhälsomyndighetens ställningstagande om kraftfrekventa fält

Utifrån miljöbalkens allmänna hänsynsregler i 2 kap, och särskilt försiktighetsprincipen och skälighetsprincipen, föreslår Folkhälsomyndigheten följande:

- För att undvika en möjlig risk för olägenhet för människors hälsa bör nivåerna på de elektromagnetiskafälten hållas så låga som möjligt och inte avvika kraftigt från de nivåer som är normala i vår omgivning, i bostäder, skolor och förskolor.
- Vid nybyggnation av kraftledningar och transformatorstationer som alstrar elektromagnetiska fält i närheten av bostäder, skolor och förskolor bör dessa placeras på sådant avstånd från befintlig eller planerad bebyggelse att nivåerna på de elektromagnetiska fälten hålls så låga som det är rimligt att kräva utifrån miljöbalkens försiktighetsprincip och skälighetsprincip.
- Vid nybyggnation av bostäder, skolor och förskolor i närheten av kraftledningar och transformatorstationer som alstrar elektromagnetiska fält bör nivåerna på de elektromagnetiska fälten hållas så låga som det är rimligt att kräva utifrån miljöbalkens försiktighetsprincip och skälighetsprincip.
- Vid befintliga kraftledningar och transformatorstationer i närheten av bostäder, skolor och förskolor bör man sträva efter att hålla nivån på de elektromagnetiska fälten så låg som det är rimligt att kräva. Kan åtgärder för att minska de elektromagnetiska fälten utföras till en rimlig kostnad bör man överväga att göra detta. Nyttan för hälsan ska alltid vägas mot kostnaden för åtgärd.

Elöverkänslighet

Sedan 1995 är elöverkänslighet ett erkänt funktionshinder då *Föreningen för el- och bildskärmskadade* (idag *Elöverkänsligas Riksförbund*) tillsammans med andra handikappförbund genom ett regeringsbeslut erhöll statsbidrag [bilaga 10].

I Nationell miljöhälsoenkät 2007 (NMHE 07) framkom att så många som 3,2 % av befolkningen kan vara elöverkänsliga och att 0,4 % av befolkningen kan vara svårt elöverkänsliga.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Uppdra till Kommunstyrelsen att:

1. Initiera samverkansprojekt med kunskapsutbyte inom *Sveriges kommuner och regioner (SKR)* med målsättning att hela Sverige ska leva upp till Europarådets resolution 1815. [8.1.1.]
2. Framföra till regeringen att Sverige måste leva upp till Europarådets resolution 1815. [8.1.1.]
3. Verka för att SKR ska framföra till regeringen att Sverige måste leva upp till Europarådets resolution 1815. [8.1.1.]

Uppdra till Miljönämnden att:

1. Införa policy om att hålla den elektromagnetiska strålningen på så låg nivå som möjligt inom kommunen. [8.1.1.] [8.1.4.] [8.4.3.]
2. Uppmana samtliga teleoperatörer att sänka uteffekten på all kommunikationsutrustning inom kommunen med hänvisning till policy. [8.1.1.] [8.1.4] [8.4.3.]
3. Utbilda tjänstemän i signalanalys av radio- och mikrovågor. [8.1.1.]
4. Bistå kommunens övriga nämnder och verksamheter med mätningar och analyser avseende elektromagnetiska fält. [8.1.1.]
5. Hålla sig ajour med forskning och råd från IARC om hälsorisker med elektromagnetiska fält. [8.1.3.]
6. Framställa en broschyr med information om de potentiella biologiska långtidseffekterna vid användning av mobiltelefoner och distribuera ut broschyren till samtliga hushåll, bibliotek och skolor i kommunen. [8.1.3.]
7. Inhämta teknisk kunskap från patientförening(ar) för elöverkänsliga. [8.1.4.]
8. Köpa in skyddskläder för radiofrekventa och elektriska fält som elöverkänsliga kan låna vid behov. [8.1.4.]
9. I samverkan med patientförening(ar) för elöverkänsliga utföra mätningar av radiofrekventa fält i glesbygd för att hitta platser lämpliga som boende för elöverkänsliga. Då elöverkänslighet är ett funktionshinder ska kommunen inrätta bostäder åt elöverkänsliga enligt Socialtjänstlagen, 5 kap., 7 §. [8.1.4.]
10. Delge socialnämnden och byggnadsnämnden rapporter om lämpliga områden för elöverkänsliga. [8.1.4.]
11. Utföra regelbundna mätningar av radiofrekventa fält från radiolänkar. [8.4.3.]

Uppdra till Tekniska nämnden att:

1. Åtgärda vagabonderande ström inom samtliga kommunala fastigheter och anläggningar med prioritet på förskolor, skolor och bibliotek. [8.1.1.] [8.3.2.]
2. Ersätta trådlösa nätverk med trådbundet nätverk i samtliga kommunala fastigheter. [8.1.1.]

Uppdra till Kulturnämnden att:

1. Ersätta trådlösa nätverk med trådbundet nätverk i samtliga bibliotek. [8.1.1.] [8.3.2.]
2. Införa mobilfria tider på bibliotek för barngrupper och elöverkänsliga. [8.1.1.] [8.1.4.]
3. Säkerställa att litteratur om elöverkänslighet och hälsorisker med elektromagnetiska fält finns på bibliotek inom kommunen. [8.1.1.]

Uppdra till Skol- och utbildningsnämnder att:

1. Ersätta trådlösa nätverk med trådbundet nätverk i samtliga kommunala förskolor och skolor. [8.1.1.] [8.3.2.]
2. Vid övergång till trådbundet nätverk i förskolor och skolor, inaktivera trådlös teknik på hårdvarunivå i datorer och läsplattor. [8.1.1.] [8.3.2.]
3. Införa mobilförbud på samtliga kommunala förskolor och skolor. [8.1.1.] [8.3.2.]

Uppdra till Socialnämnden att:

1. På regelbunden basis ha kontakt med patientförening(ar) för elöverkänsliga avseende behov av anpassat boende vilket är reglerat i Socialtjänstlagen, kap. 5, 8 §. [8.1.4.]
2. Utredda hur många elöverkänsliga i kommunen som behöver stödinsatser. [8.1.4.]

Uppdra till Byggnadsnämnden att:

1. Införa särskild rutin vid bygglovsansökningar för telemaster och teknikbodas:
 - a. Begära en konsekvensanalys från miljönämnden. [8.1.1.]
 - b. Informera om bygglovsansökningar på kommunens hemsida. [8.4.4.]
 - c. Kontakta patientförening(ar) för elöverkänsliga och informera om bygglovsansökningar. [8.4.4.]
2. Införa särskild rutin vid bygglovsökningar för kraftledningar, elnätstransformatorer och ställverk:
 - a. Begära en konsekvensanalys från miljönämnden. [8.1.1.] [8.4.1.]
 - b. Kontakta patientförening(ar) för elöverkänsliga och informera om bygglovsansökningar. [8.4.4.]

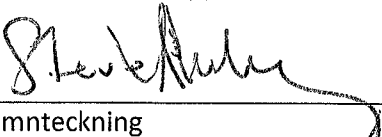
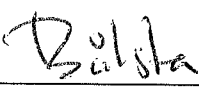
BILAGOR

1. "The potential dangers of electromagnetic fields and their effect on the environment", Motion for a recommendation, Parliamentary Assembly of the Council of Europe (2009)
2. "The potential dangers of electromagnetic fields and their effect on the environment", Report, Parliamentary Assembly of the Council of Europe, Committee on the Environment, Agriculture and Local and Regional Affairs (2011)
3. "Minutes of the meeting held in Kyiv on 27 May 2011", Parliamentary Assembly of the Council of Europe, Standing Committee (2011)
4. Resolution 1815 – "The potential dangers of electromagnetic fields and their effect on the environment", Parliamentary Assembly of the Council of Europe (2011)
5. "PACE calls on governments to 'take all reasonable measures' to reduce exposure to electromagnetic fields", Press release, Parliamentary Assembly of the Council of Europe (2011)
6. "IARC CLASSIFIES RADIOFREQUENCY ELECTROMAGNETIC FIELDS AS POSSIBLY CARCINOGENIC TO HUMANS", International Agency for Research on Cancer (IARC), 2011-05-31
7. Utlåtande från Elsäkerhetsverket om risker med vagabonderande ström
8. Utlåtande från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) om risker med vagabonderande ström
9. Utlåtande från Arbetsmiljöverket om risker med vagabonderande ström
10. Regeringsbeslut nr. 8, 1995-06-21

KONTAKTUPPGIFTER

Namn Steve Ahlberg	Adress ABBORRVIÄD 11
Postnummer 746 91	Ort Bälsta
Telefonnummer 070-372 7770	E-post Steve.ahlberg@telia.com

- Mina personuppgifter får publiceras på kommunens hemsida
 Mina personuppgifter får inte publiceras på kommunens hemsida
- Mina kontaktuppgifter får publiceras på kommunens hemsida
 Mina kontaktuppgifter får inte publiceras på kommunens hemsida

  19/9-2020

Namnsteckning Ort och datum